एतस्यकर्मकांडस्यआनंत्यंआनंत्यहेतुत्वं अयंभावः कर्मज्ञानकांडयोःपार्थगर्थ्येवेदस्यैकस्मिन्नर्थेपर्यवसानाभावाद्वाक्यभेदःस्यात् सचसंभवत्येकवाक्यत्वे वाक्यभेदोहिनेष्यतइतिन्यायेनायुक्तः अतःकर्म
कांडस्यैवज्ञानकांडशेषत्वंवाच्यंवैपरीत्यस्यप्रागेवनिरस्तत्वादिति ॥६६॥६७॥६८॥ इतिशांति॰मो॰नै॰भा॰एकोनसप्तत्यधिकद्विशततमोऽध्यायः ॥ २६९ ॥ ॥७॥ कर्मणांज्ञानांगत्वं
विवक्षुस्तद्वैयर्थ्यशंकांतावत्परिहरत्यर्द्धेन वेदाइति शब्दब्रह्मकर्मोपास्तिकांडःपरंब्रह्मप्रत्यगात्मा ॥ १ ॥ तत्रगर्भाधानमारभ्यकर्मकांडोज्ञानशेषत्वंभजतइत्याह शरीरमिति वेदेउपनिषत्कांडेयत्तनुंशरीरंकुरु
तेगर्भाधानविधिनाउत्पादयति विष्णुर्योनिंकल्पयतुत्वष्टारूपाणिपिंशतु आसिंचतुप्रजापतिर्धातागर्भंदधातुतइत्यादिमंत्रैःतत्शरीरमेवकुरुतेसंस्कुरुते विष्ण्वादिदेवतास्मरणपूर्वकमाहितेगर्भेविष्ण्वादिवज्ज्ञा
नैश्वर्यसंपन्नएवजीवआविर्भवति शरीरसंस्कारेणशरीराभिमानिनःस्वास्थ्यदर्शनात् ॥ २ ॥ अत्रैववैदिकप्रसिद्धिमाह कृतेति कृतंश्रौतस्मार्तसंस्कारैःपित्रासंस्कृतंशुद्धंचाध्ययनादिनाशरीरंयस्यसब्राह्मणः

नास्तिक्यमन्यथाचस्याद्वेदानांपृष्ठतःक्रिया॥ एतस्यानंत्यमिच्छामिभगवन्श्रोतुमंजसा॥ ६७॥ तत्त्वंवदस्वमेब्रह्मन्नुपसन्नोस्म्यधीहिभोः॥ यथातेविदितो
मोक्षस्तथेच्छाम्युपशिक्षितुं॥ ६८॥ इतिश्रीमहाभारतेशांति॰मोक्ष॰गोकपिलीयेऊनसप्तत्यधिकद्विशततमोऽध्यायः॥ २६९॥ ॥७॥ ॥७॥
कपिलउवाच वेदाःप्रमाणंलोकानांनवेदाःपृष्ठतःकृताः॥ द्वेब्रह्मणीवेदितव्येशब्दब्रह्मपरंचयत्॥ १ ॥शब्दब्रह्मणिनिष्णातःपरंब्रह्माधिगच्छति॥ शरीरमे
तत्कुरुतेयद्वेदेकुरुतेतनुं॥ २॥ कृतशुद्धशरीरोहिपात्रंभवतिब्राह्मणः॥ आनंत्यमत्रबुद्ध्येदंकर्मणांतद्ब्रवीमिते॥३॥ अनागममनैतिह्यंप्रत्यक्षंलोकसाक्षिकं॥ध
र्मइत्येवयेयज्ञान्वितन्वंतिनिराशिषः॥ ४॥ उत्पन्नत्यागिनोलुब्धाःकृपासूयाविवर्जिताः॥ धनानामेषवैपंथास्तीर्थेषुप्रतिपादनं॥ ५॥ अनाश्रिताःपापकर्मक
दाचित्कर्मयोगिनः॥मनःसंकल्पसंसिद्धाविशुद्धज्ञाननिश्चयाः॥ ६॥ अक्रुध्यंतोऽनसूयंतोनिरहंकारमत्सराः॥ ज्ञाननिष्ठास्त्रिशुक्लाश्चसर्वभूतहितेरताः॥ ७॥

पात्रंब्रह्मविद्यायायोग्यंभवति तत्रश्रौतःसंस्कारोजातेष्ट्यादिः यस्मिन्जातएतामिष्टिंनिर्वपतिपूतएवसतेजस्व्यन्नादइंद्रियावीपशुमान्भवतीतिश्रुत्युक्तफलकः स्मृत्यंतरेयस्यैतेअष्टाचत्वारिंशत्संस्काराःसब्रह्म
णःसायुज्यंसरूपतांसलोकतांजयतीति महायज्ञैश्चयज्ञैश्चब्राह्मीयंकुरुतेतनुरितिच एतेनज्ञानशेषत्वंकर्मकांडस्योक्तंभवति कर्मणांफलंआनंत्यंमोक्षोपयोगिचित्तशुद्धिरूपंअत्रअस्मिन्नेवलोकेप्रत्यक्षंबुध्यजानी
हि नहिचित्तशुद्धिःस्वसाक्षिकीस्वर्गवद्वेदैकगम्यापर्वतवह्निवदनुमेयावेतिवक्तुंशक्यं ॥ ३ ॥ तदेतदाहअनागममनैतिह्यमिति येनक्रमेणकर्मणामानंत्यहेतुत्वंस्यात्तमाह धर्मइति निराशिषःनिष्कामाः ॥ ४ ॥
उत्पन्नत्यागिनःधनसंग्रहशून्याः कृपासूयाभ्यांरागद्वेषौलक्ष्यौतद्वर्जिताः तीर्थेषुसत्पात्रेषु ॥ ५ ॥ तल्लक्षणंअनाश्रिताइति अग्निहोत्रादिमंतःसर्वदापापकर्मानाश्रितास्तेतीर्थभूताइत्यर्थः एवंधर्ममनुतिष्ठंतईदृ
शाभवंतीत्याह मनइत्यादिद्वाभ्यां विशुद्धंनिर्विषयंज्ञानंब्रह्मतत्रनिश्चयोयेषां ॥ ६ ॥ ज्ञानेज्ञानोपायेश्रवणमनननिदिध्यासनाख्येनिष्ठायेषांतेत्रिशुक्लाःजन्मकर्मविद्याचेतित्रीणिशुक्लानिशुद्धानियेषांते ॥७॥

Digitized by Google